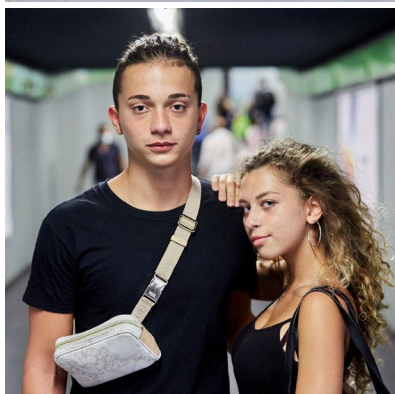
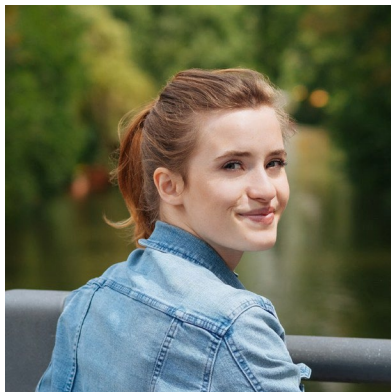

VIITORUL PROTECȚIEI SOCIALE

ȘI AL
STATULUI
SOCIAL ÎN
UE

Note

1) Prezentul document este o traducere a secțiunilor „Rezumat” și „Recomandări” din raportul Grupului la nivel înalt pentru viitorul protecției sociale și al statului social în UE, textul original fiind redactat în limba engleză și pus la dispoziția publicului pe această [pagină web](#) la 6 februarie 2023.

2) Raportul a fost elaborat de grup în mod colegial, la invitația Comisiei Europene. Membrii grupului la nivel înalt și-au prezentat contribuția la raport în nume personal și cu deplină independență. Punctele de vedere exprimate nu trebuie să fie atribuite Comisiei Europene sau serviciilor acesteia. Este posibil ca anumite părți ale raportului să nu reflecte poziția fiecărui membru în parte al grupului. Comisia Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe generate de reutilizarea acestei publicații.

3) Grupul la nivel înalt pentru viitorul protecției sociale și al statului social în UE s-a reunit în perioada cuprinsă între noiembrie 2021 și decembrie 2022. Acesta a fost prezidat de **Anna Diamantopoulou**, fost comisar european pentru Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitate de Șanse, fost ministru în Grecia și în prezent președintă a grupului de reflecție DIKTIO, cu sediul în Atena.

Grupul a fost alcătuit din 11 membri:

- **Agnieszka Chłoń-Domińczak**
- **Bernhard Ebbinghaus**
- **Elena Granaglia**
- **Anton Hemerijck**
- **Hans-Peter Klös,**
- **Catherine Mathieu**
- **Pasi Moisio.**
- **Jozef Pacolet**
- **Yves Stevens**
- **Dorottya Szikra**
- **Anu Toots**

Lucrările au fost sprijinite de secretariatul grupului (Unitatea pentru protecție socială din cadrul DG EMPL, Comisia Europeană).

Rezumat

Grupul la nivel înalt pentru viitorul protecției sociale și al statului social în UE analizează, în raportul său, **efectele preconizate ale tendințelor majore** înregistrate în domeniul protecției sociale și al statului social. Raportul descrie implicațiile acestora pentru **conceperea sistemelor de protecție socială și stabilirea domeniului de aplicare al acestora, precum și pentru finanțarea protecției sociale**. În plus, în raport sunt **formulate recomandări strategice esențiale** atât pentru statele membre, cât și pentru UE. Pe lângă tendințele pe termen mai îndelungat, raportul conține reflecții cu privire la învățămintele desprinse în urma pandemiei de COVID-19 și a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, precum și a repercusiunilor acestuia, cum ar fi provocarea din ce în ce mai importantă pe care o reprezintă sărăcia energetică.

Statul social este influențat de o serie de tendințe majore mondiale care ne modelează societățile, economiile și piețele forței de muncă. Printre **schimbările demografice** se numără creșterea longevității și scăderea fertilității care conduc la îmbătrânirea populației, precum și schimbările apărute în structurile familiale, mobilitatea în interiorul UE și migrația. Îmbătrânirea populației afectează sustenabilitatea financiară a sistemelor de protecție socială, fiind necesară creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă și reevaluarea „delimitării” tradiționale a vieții active din punct de vedere economic.

Domeniul muncii este în schimbare. Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă în ceea ce privește locurile de muncă de calitate este esențială pentru asigurarea veniturilor tuturor gospodăriilor și a finanțării sustenabile a cheltuielilor publice. Deși rata de ocupare a forței de muncă a crescut în ultimele decenii, există în continuare probleme legate de fenomenul de subocupare în rândul tinerilor, al femeilor, al lucrătorilor în vârstă, al persoanelor cu dizabilități și al persoanelor care provin din familii de migranți. Locurile de muncă de slabă calitate, sărăcia persoanelor încadrate în muncă și ponderea ridicată a formelor de muncă atipice constituie, împreună cu insecuritatea și cu salariile mai mici, riscuri esențiale pentru care sunt necesare noi forme de protecție.

Digitalizarea și schimbările tehnologice generează atât riscuri, cât și oportunități pentru piețele forței de muncă și pentru sistemele de protecție socială. Deși pot conduce la pierderea unor locuri de muncă și la polarizare, cel puțin pe termen mediu, aceste două fenomene pot determina o creștere netă a nivelului general de ocupare a forței de muncă pe termen lung. Economia platformelor se caracterizează prin ponderea ridicată a locurilor de muncă precare, în timp ce lacunele în materie de competențe și de acces la tehnologia informației implică riscul creșterii inegalităților. În același timp, evoluțiile tehnologice creează oportunități pentru organizarea și eficientizarea protecției sociale, de exemplu, a serviciilor de sănătate.

Schimbările climatice și tranziția verde afectează deja piețele forței de muncă și protecția socială, însă, până în prezent, nu au condus la un răspuns cuprinzător în ceea ce privește politica socială. Deși toată lumea este afectată de schimbările climatice, noile provocări riscă să determine agravarea inegalităților deja existente. Este necesar să se abordeze implicațiile tranziției verzi pe plan social și pe planul ocupării forței de muncă. Acest lucru implică reducerea deficitului de forță de muncă în ocupațiile-cheie, sprijinirea tranzițiilor pentru lucrătorii angajați în sectoare

expuse riscului și reducerea la minimum a sărăciei energetice.

Raportul analizează impactul acestor tendințe majore asupra politicilor sociale și de protecție socială, pe baza unei **abordări care ține seama de toate etapele vieții**, și evidențiază trei funcții ale statului social: **reglementarea pieței forței de muncă, asigurarea protecției sociale și realizarea de investiții sociale.**

Politicile familiale urmăresc mai multe obiective, cum ar fi combaterea sărăciei în rândul copiilor, promovarea dezvoltării copiilor și a unui început solid în viață, asigurarea unui nivel de trai satisfăcător pentru familii și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor. Politicile de protecție socială trebuie să meargă dincolo de protecția veniturilor și să pună accentul pe furnizarea de servicii pentru a permite participarea la viața socială și economică și pentru a stimula ocuparea forței de muncă.

Perioada tinereții devine o perioadă mai îndelungată din viață în care adolescenții și adulții tineri trec de la etapa de educație la încadrarea în muncă, de la dependența economică la independență și în care pot totodată să își întemeieze o familie. Munca atipică, inclusiv uceniile și stagiile de practică, salariile mici și munca fragmentată împiedică adesea accesul tinerilor la o protecție socială adecvată. Succesul în tranziția dinspre școală spre locul de muncă este în continuare esențial atât pentru perspectivele salariale, cât și pentru securitatea socială, precum și pentru a evita efectele negative ale subocupării în rândul tinerilor. Răspunsurile politice pot include o combinație de prestații universale și specifice de protecție socială, burse și prestații de integrare pe piața forței de muncă.

Pe parcursul **vieții profesionale**, negocierile colective joacă un rol esențial în asigurarea unei protecții adecvate a salariului minim, precum și în asigurarea unei distribuții echitabile a creșterii productivității. Cu toate acestea, capacitatea de protecție a acestora s-a erodat. În plus, lucrătorii cu contracte atipice și persoanele care desfășoară o activitate independentă se confruntă în continuare cu provocări legate de asigurarea unor prestații de protecție socială adecvate, transparente și portabile. Opțiunile pentru concilierea flexibilității necesare în economia actuală cu garanții sociale adecvate includ protecția socială subvenționată prin încasări fiscale sau stimularea includerii în sistemele bazate pe contribuții. O provocare esențială pentru responsabilii de elaborarea politicilor în ceea ce privește asigurarea unui venit decent pentru toți constă în combinarea protecției venitului minim cu stimulente pentru muncă și cu salarii echitabile, având în vedere nivelurile ridicate ale remunerării scăzute și sărăcia persoanelor încadrate în muncă. Măsurile privind perfecționarea și recalificarea pe tot parcursul vieții, cum ar fi politicile în domeniul pieței forței de muncă active, educația și formarea pe tot parcursul vieții, sunt, de asemenea, esențiale pentru sprijinirea lucrătorilor în perioadele de tranziție. Sistemele de păstrare a locurilor de muncă joacă un rol esențial pentru limitarea șomajului în perioadele de criză economică. Perioadele de suspendare temporară a contractului individual de muncă ar trebui utilizate ca oportunitate de formare.

Pe măsură ce oamenii se apropie de **limita de vârstă**, tranziția de la locul de muncă la pensie evoluează pe măsură ce crește vârsta de pensionare și sunt disponibile modalități mai flexibile de combinare a muncii cu pensia. Satisfacerea nevoilor din ce în ce mai mari ale unei populații în curs de îmbătrânire ar putea genera contribuții suplimentare și/sau prelungirea vieții profesionale, ceea ce necesită politici nuanțate pentru lucrătorii în vârstă, care să includă măsuri de prevenire, adaptarea la locul de muncă și vârste de pensionare diferențiate.

Îmbătrânirea populației sporește nevoia acordării de îngrijiri de lungă durată, care pot fi costisitoare pentru familii, confirmând importanța protecției sociale pentru îngrijirea de lungă durată, care presupune acoperirea costurilor prin furnizarea de servicii publice bazate pe contribuții și/sau finanțate prin impozite. Recunoașterea sarcinilor de îngrijire este, de asemenea, importantă pentru a asigura pensii adecvate, în special pentru femei.

Satisfacerea nevoilor din ce în ce mai mari identificate în raport necesită **finanțarea** adecvată, echitabilă și sustenabilă a **protecției sociale**. Grupul afirmă că **măsurile de investiții sociale pot avea un dublu beneficiu**, prin reducerea cheltuielilor viitoare pentru protecția veniturilor datorită ocupării forței de muncă și beneficiilor în materie de sănătate și prin extinderea, în același timp, a bazei de impozitare. Printre constrângerile legate de încercările de creștere a impozitelor se numără sarcina fiscală existentă, țintele privind datoriile și deficitul, globalizarea și schimbările tehnologice. Contribuțiile de asigurări sociale și impozitarea sunt cele două surse principale de finanțare a protecției sociale; acestea au totuși un impact diferit asupra progresivității sistemului fiscal și de securitate socială, asupra stimulentele pentru ocuparea forței de muncă și asupra disponibilității de a contribui la acestea. Sarcina fiscală globală a fost stabilă în ultimii 25 de ani, iar forța de muncă rămâne principala sursă de finanțare pentru protecția socială, în pofida rolului tot mai important al finanțării prin încasări fiscale.

Grupul analizează dezbaterile de politică în curs privind **îmbunătățirea progresivității și a echității sistemului general fiscal și de securitate socială, precum și sursele alternative de finanțare**, cum ar fi impozitarea indirectă (consumul), impozitarea societăților comerciale, impozitarea averii, trecerea la noi forme de impozitare pentru economia intangibilă, taxarea verde etc., precum și privind combaterea evitării obligațiilor fiscale, a evaziunii fiscale și a fraudei. Raportul afirmă că normele privind guvernanta economică ale UE afectează marja de manevră a statelor membre în ceea ce privește finanțarea investițiilor sociale și a protecției sociale.

Concluziile raportului subliniază importanța unui **stat social favorabil incluziunii și echitabil pentru reducerea la minimum a riscurilor sociale și atenuarea dificultăților economice, sprijinind în același timp performanțele economice și bunăstarea individuală**. Un stat social modern ar trebui să asigure mecanisme solide de tip „tampon” împotriva șocurilor economice și să investească în „sisteme de sprijin” care să îi ajute pe oameni în tranzițiile critice de pe parcursul vieții. Recunoscând că nu există soluții universale pentru diversele state sociale europene, raportul prezintă o listă de 21 de recomandări pentru modernizarea și consolidarea statului social. Acestea includ:

- **Protejarea și sprijinirea familiilor cu copii:** de exemplu, îngrijirea copiilor sub 3 ani ar trebui să fie gratuită sau accesibilă din punct de vedere financiar. De asemenea, oamenii ar trebui să aibă acces la sprijin financiar adecvat și la servicii de educație și de îngrijire timpurie a copiilor, pentru a se facilita întemeierea unei familii. Aceste servicii ar trebui să fie gratuite pentru familiile vulnerabile.
- **Egalitatea de șanse în ceea ce privește educația și formarea:** statele sociale ar trebui să garanteze șanse egale pentru tinerii din familii cu venituri reduse, astfel încât aceștia să își poată continua educația și formarea după încheierea ciclului de învățământ obligatoriu, de exemplu prin furnizarea de burse.

- **Accesul la protecție socială pentru toți:** indiferent de tipul de contract sau de forma de muncă, orice persoană ar trebui să aibă acces la protecție socială și să contribuie la aceasta. De asemenea, protecția socială ar trebui să fie adecvată și accesibilă pe tot parcursul vieții.
- **Calitatea muncii:** statele membre și partenerii sociali ar trebui să sprijine calitatea locurilor de muncă, inclusiv un venit decent și sigur, autonomia, sănătatea fizică și mentală, oportunitățile de dezvoltare a carierei și echilibrul dintre viața profesională și cea privată.
- **Învățarea pe tot parcursul vieții:** toți oamenii ar trebui să aibă posibilitatea de a-și îmbunătăți competențele sau de a dobândi altele noi. Acest lucru le va spori șansele de a găsi un loc de muncă sau de a-și schimba locul de muncă, în contextul tranziției verzi și al celei digitale. De asemenea, îi va sprijini să abordeze ocupații complet noi, de exemplu în sectoare noi.
- **Protejarea veniturilor și a locurilor de muncă:** ca urmare a învățămintelor desprinse în urma Marii Recesiuni și a crizei provocate de pandemia de COVID-19, sistemele de păstrare a locurilor de muncă ar trebui să fie accesibile tuturor.
- **Cariere mai lungi, pensii adecvate și îngrijire de lungă durată:** partenerii sociali și statele membre ar trebui să aibă în vedere promovarea unor cariere mai îndelungate în condiții bune de sănătate, în special prin intermediul unui program de lucru flexibil, al unor locuri de muncă adaptate și al formării.
- **O mai bună finanțare a statului social:** pentru a răspunde nevoilor și provocărilor tot mai mari, statele membre trebuie să identifice noi surse de finanțare sustenabilă a protecției sociale și a statului social, de exemplu prin lărgirea bazei de impozitare și reajustarea mixului de venituri (extinderea impozitării progresive a veniturilor, a consumului, a capitalului și a averii, precum și a carbonului și a energiei).
- **Regula de aur a finanțelor publice:** viitoarea guvernanta fiscală a UE trebuie să asigure protecția socială și, în special, nevoile de investiții sociale, și să permită contractarea de împrumuturi pentru investiții în infrastructuri sociale.
- **Consolidarea capacității UE de a asigura protecția socială:** UE ar trebui să ia în considerare adoptarea unor inițiative legislative care să asigure respectarea tuturor principiilor Pilonului european al drepturilor sociale, aplicarea consecventă a legii în întreaga Uniune și limitarea concurenței nelocale în ceea ce privește standardele de protecție socială.

Raportul se încheie prin evidențierea **contribuției decisive a statului social** la depășirea Marii Recesiuni și a efectelor economice și sociale ale pandemiei de COVID-19. Acesta salută **tranziția UE către o mai mare flexibilitate fiscală**, care facilitează investițiile sociale.

Recomandări

A. Un început pozitiv: asigurarea de servicii de îngrijire a copiilor pentru toți copiii

1. Toți copiii cu vârsta sub 3 ani ar trebui să aibă acces la servicii de educație și îngrijire timpurie de înaltă calitate pe durata întregii zile, favorizându-se astfel dezvoltarea timpurie a copiilor, precum și concilierea vieții profesionale cu viața de familie și încadrarea în muncă a femeilor. Aceste servicii ar trebui să fie accesibile tuturor familiilor și să fie gratuite pentru toți cei care au copii și se află în dificultate.
2. Statele membre ar trebui să ofere o protecție specifică a venitului minim și servicii care să consolideze posibilitățile familiilor vulnerabile cu copii, pentru a preveni sărăcia în rândul copiilor (care este cel mai des răspândită în gospodăriile cu familii monoparentale și cu familii numeroase).
3. Statele membre ar trebui să se asigure că pot furniza sprijin financiar,

B. Crearea unei rampe de lansare pentru tânăra generație

servicii și prestații în natură adecvate pentru a le permite oamenilor, în cazul în care își doresc acest lucru, să își întemeieze o familie și să aibă copii.

4. Statele membre ar trebui să pună în aplicare în continuare Garanția pentru tineret consolidată, să îmbunătățească furnizarea de educație și formare de înaltă calitate și să ofere un mediu care să favorizeze crearea de locuri de muncă de înaltă calitate, precum și oportunități antreprenoriale pentru tineri. Statele membre ar trebui să ofere o alocație adecvată pentru tinerii care provin din familii cu venituri reduse, care să le permită aibă acces la o educație și o formare de înaltă calitate după încheierea ciclului de învățământ obligatoriu.

C. Asigurarea unei protecții sociale favorabile incluziunii și a învățării pe tot parcursul vieții

5. Toate persoanele încadrate în muncă, indiferent de statutul lor profesional, ar trebui să aibă acces la o protecție socială adecvată și să contribuie la aceasta, iar contribuțiile ar trebui să țină seama de toate sursele de venit. O astfel de protecție socială ar trebui să fie accesibilă pe tot parcursul vieții, să contribuie la menținerea unui nivel de trai decent, să asigure venituri de înlocuire adecvate și să determine reducerea necesității unui venit minim în funcție de resurse, precum și să împiedice concurența neloială în ceea ce privește contribuțiile de asigurări sociale.
6. Statele membre, în cooperare cu partenerii sociali de la toate nivelurile, ar trebui să dezvolte o abordare a calității muncii care să țină seama de aspectele legate de parcursul vieții, incluzând un venit decent și sigur; autonomia în ceea ce privește sarcinile de lucru; o stare bună de sănătate fizică și mentală; oportunitățile de dezvoltare a carierei și un echilibru adecvat între viața profesională și cea privată.

7. Statele membre, în cooperare cu partenerii sociali, ar trebui să dispună de sisteme eficiente de învățare pe tot parcursul vieții care să ofere oportunități de perfecționare și recalificare. Acestea ar trebui să sporească capacitatea de inserție profesională a tuturor persoanelor în vârstă de muncă și să îmbunătățească baza de competențe pentru profesiile din sectorul îngrijirii, digitalizarea muncii și tranziția verde. De asemenea, statele membre ar trebui să sprijine restructurarea economică în favoarea noilor sectoare și ocupații, promovând în același timp echilibrul de gen. Accesul la perfecționare și recalificare poate fi încurajat prin negocieri colective, prin includerea costurilor de formare în masa salarială a angajatorului și prin dezvoltarea conturilor personale de învățare pe tot parcursul vieții.
8. Statele membre ar trebui să urmărească incluziunea migranților prin intermediul politicilor lor sociale și privind piața forței de muncă, care să asigure accesul timpuriu și egal la piața forței de muncă, sprijinirea formării, recunoașterea competențelor și a calificărilor, învățarea limbilor străine și orientarea civică. Combaterea discriminării și a exploatarei este esențială pentru a încuraja incluziunea migranților în societate și pentru a le permite acestora să contribuie pe deplin la economie.
9. Ca urmare a învățămintelor desprinse în urma Marii Recesiuni și a crizei provocate de pandemia de COVID-19, statele membre ar trebui să instituie sisteme de păstrare a locurilor de muncă (cum ar fi reducerea timpului de muncă) care să fie accesibile persoanelor cu orice statut profesional, pentru a menține veniturile și pentru a evita pierderea competențelor în timpul crizelor viitoare. Pentru angajați, aceste sisteme permit reducerea la minimum a șomajului tehnic, menținând în același timp legăturile dintre angajator și angajat. Perioadele de suspendare temporară a contractului individual de muncă ar putea fi utilizate pentru furnizarea de formare suplimentară.

D. Sprijinirea unor cariere mai îndelungate în condiții bune de sănătate pentru a garanta venituri adecvate din pensii

10. Partenerii sociali și/sau statele membre ar trebui să sprijine prelungirea vieții profesionale prin promovarea unor programe de lucru flexibile, prin adaptarea corespunzătoare a locurilor de muncă și prin asigurarea unei formări continue care să răspundă nevoilor lucrătorilor în vârstă și să valorifice potențialul acestora. Statele membre ar trebui să aibă în vedere stimulente specifice care să faciliteze tranziția treptată către pensionare și la o vârstă mai înaintată.
11. Confruntându-se cu îmbătrânirea populației, statele membre ar trebui să combată în mod proactiv sărăcia și să mențină un venit adecvat pentru persoanele în vârstă. Considerațiile legate de sustenabilitatea financiară ar trebui să țină seama atât de componenta legată de venituri și cheltuieli a conturilor publice, cât și de efectele creșterii gradului de ocupare a forței de muncă și ale vieții profesionale mai îndelungate. Prestațiile minime pentru persoanele în vârstă ar trebui să fie suficient de ridicate încât să contribuie în mod eficient la prevenirea sărăciei. Statele membre (și, în cazul în care sistemele sunt negociate în mod colectiv, și partenerii sociali) ar trebui să se asigure că toate persoanele în vârstă de muncă sunt incluse în sistemele de pensii bazate pe contribuții care înlocuiesc în mod adecvat veniturile obținute prin muncă.

12. Ar trebui ca perioadele dedicate îngrijirii, cum ar fi cele dedicate îngrijirii copiilor și a persoanelor în vârstă, în care persoanele trebuie să renunțe la locul de muncă sau să lucreze cu fracțiune de normă, să fie luate în calcul pentru pensie, inclusiv prin acordarea de subvenții în cazul altor sisteme decât cele publice.

E. Asigurarea furnizării de îngrijiri de lungă durată echitabile și de înaltă

13. Având în vedere creșterea nevoilor în materie de îngrijire de lungă durată în societățile în curs de îmbătrânire, statele membre ar trebui să consolideze disponibilitatea unor servicii de îngrijire de înaltă calitate, inclusiv de îngrijire în ambulatoriu, la domiciliu și rezidențială, și să asigure libertatea de alegere. Statele membre ar trebui să se asigure că serviciile sunt accesibile tuturor și sunt acoperite de protecția socială (bazată pe contribuții sau finanțată din impozite), cu un plafon rezonabil al coplăților care trebuie efectuate de către familie.

F. Promovarea locuințelor și a transporturilor favorabile incluziunii și mediului

14. Statele membre ar trebui să promoveze locuințe la prețuri accesibile, eficiente din punct de vedere energetic și bazate pe principiile „designului universal”, asigurându-se că aceste locuințe sunt accesibile tuturor. Ar trebui să se acorde sprijin gospodăriilor cu venituri sau economii reduse (în special tinerilor și familiilor cu copii), precum și persoanelor cu dizabilități sau persoanelor în vârstă cu nevoi speciale. Statele membre ar trebui să sprijine autoritățile locale, asociațiile din sectorul locuințelor și organizațiile economiei sociale în acest proces, iar fondurile UE ar trebui să sprijine proiectele-pilot în materie de inovare socială.
15. Pentru a promova coeziunea socială și o tranziție verde echitabilă, statele membre ar trebui să asigure un transport public accesibil din punct de vedere financiar și eficient din punct de vedere energetic, cu rețele fiabile și alternative ecologice. Incluziunea socială și accesul egal la transportul public ar trebui să facă parte din planificarea urbană și rurală și să fie sprijinite prin subvenții publice, acordându-se o atenție deosebită zonelor defavorizate.

G. Asigurarea furnizării de servicii favorabile incluziunii care să îmbunătățească bunăstarea și capacitățile

16. Pentru a oferi servicii sociale eficace, de înaltă calitate și cuprinzătoare, statele membre trebuie să îmbunătățească furnizarea de servicii la nivel local, să promoveze coproducția și profesionalizarea și să valorifice la maximum oportunitățile oferite de digitalizare. Statele membre ar trebui să dispună de standarde de calitate și de mecanisme de asigurare a calității pentru serviciile sociale și să le aplice atât furnizorilor publici, cât și celor privați. Statele membre ar trebui să asigure un nivel mai ridicat de implicare a organizațiilor nonprofit și a organizațiilor economiei sociale în conceperea și furnizarea serviciilor sociale. UE ar trebui să promoveze intensificarea activităților de cercetare și de schimb de informații privind bunele practici, pentru a sprijini inovarea în materie de guvernare și de furnizare a serviciilor sociale.

H. Asigurarea unei finanțări sustenabile pentru un stat social rezilient

17. Statele membre ar trebui să ia în considerare lărgirea bazei de impozitare și reajustarea mixului de venituri dincolo de contribuțiile sociale care determină creșterea costurilor forței de muncă, pentru a răspunde nevoilor financiare din ce în ce mai mari ale statului social și pentru a extinde veniturile

provenite din impozitele progresive pe venit, pe consum, pe capital și pe avere, precum și din impozitele pe carbon și pe energie. Pentru a preveni concurența fiscală dăunătoare și dumpingul social, UE ar trebui să coordoneze eforturile statelor membre de a aplica o politică comună privind impozitarea capitalului și de a combate evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale.

18. UE și statele membre ar trebui să aibă în vedere un acord european privind ratele minime de impozitare a capitalului și norme armonizate la nivelul UE privind impozitarea capitalului, pentru a consolida baza potențială de finanțare a protecției sociale și pentru a contribui la evitarea concurenței în ceea ce privește standardele de protecție socială.
19. În contextul viitoarei guvernanțe fiscale a UE, este necesar să se asigure protecția socială și, în special, investițiile sociale. O „regulă de aur pentru finanțele publice” ar trebui să permită contractarea de împrumuturi pentru investiții sociale, cel puțin într-o etapă inițială, pentru investiții în infrastructuri sociale.

I. Consolidarea capacității UE de a asigura protecția socială în viitor

20. UE ar trebui să ia în considerare adoptarea unor inițiative legislative suplimentare în ceea ce privește politica de ocupare a forței de muncă și politica socială, care să asigure respectarea tuturor principiilor Pilonului european al drepturilor sociale, aplicarea consecventă a legii peste tot în UE și limitarea oricărei concurențe neloiale în ceea ce privește standardele de protecție socială.
21. Statele membre ar trebui să le garanteze tuturor rezidenților lor un pachet minim de drepturi sociale, bazat pe principiile Pilonului european al drepturilor sociale, care trebuie respectate în orice moment, inclusiv după șocuri externe.

